

Persbericht Rekenkameronderzoek 'Ieder z'n recht'

Wat rechtszaken vertellen over gemeentelijk handelen

... mei 2026. Werden er in afgelopen jaren steeds meer rechtszaken gevoerd waar de gemeente Tilburg bij betrokken was? En wordt de gemeente Tilburg vooral wel of vooral niet in het gelijk gesteld? Vragen waar de Tilburgse gemeenteraad graag een antwoord op zou krijgen. De Rekenkamer Tilburg heeft daarom onderzoek gedaan naar rechtszaken in de periode 2022 t/m 2024 met als doel inzicht te krijgen in de omvang, uitkomsten en onderliggende patronen.

Het onderzoek laat zien dat een beperkt deel van de gemeentelijke besluitvorming leidt tot juridische procedures. Een klein aantal bezwaren resulteert in beroep (gemiddeld 10%), na beroep gaat gemiddeld 25% in hoger beroep. Dit betekent dat van het grote aantal besluiten dat de gemeente jaarlijks neemt, een klein deel uiteindelijk door de rechter wordt beoordeeld. Bij rechtszaken in beroeps- en hoger beroepszaken wordt de gemeente vaak in het gelijk gesteld; in 2/3 deel respectievelijk 4/5 deel van de gevallen.

Uit de analyse van bestuursrechtelijke procedures komen duidelijke patronen naar voren:

- Wanneer besluiten geen standhouden bij de rechter, ligt dit meestal aan tekortkomingen in de zorgvuldigheid en/of motivering door de gemeente.
- Rechters toetsen primair aan wettelijke criteria; beleidsregels en persoonlijke omstandigheden spelen slechts een beperkte rol.
- Onzekerheid of onduidelijkheid in dossiers werkt in de praktijk vrijwel altijd in het nadeel van de indiener van het beroep.
- Procedures kennen een lange doorlooptijd (circa 1 tot 5 jaar), maar leiden zelden tot een andere uitkomst. Herstelbesluiten verlengen vooral de duur van procedures, zonder dat dit doorgaans tot een inhoudelijk ander resultaat leidt.

Hoewel het aantal onderzochte civielrechtelijke zaken beperkt is, zijn ook hier enkele lijnen zichtbaar:

- De gemeente heeft een sterke uitgangspositie wanneer zij haar besluiten en belangenafwegingen goed onderbouwt en proportioneel handelt.
- De civiele rechter respecteert in hoge mate de beleids- en beoordelingsruimte van de gemeente en grijpt alleen in bij evidente onredelijkheid of onevenwichtigheid.

In het kader van aanbevelingen is door de Rekenkamer vooral gekeken naar verbetermogelijkheden om wat al goed loopt, nog verder te optimaliseren. Aanbevelingen gaan onder andere in op motiveringskwaliteit en zorgvuldigheid van gemeentelijke besluiten, consistent, proportioneel en voorspelbaar gemeentelijk handelen, communicatie richting aanvrager of bezwaarmaker over bewijsvoering en het voortdurend blijven leren van rechtelijke uitspraken.

Het onderzoeksrapport 'Ieder z'n recht' wordt (onder voorbehoud) in juni 2026 toegelicht aan de gemeenteraad, waarna de gemeenteraad in een raadsbijeenkomst over de conclusies en aanbevelingen besluit. Het onderzoeksrapport is te lezen op www.rekenkamertilburg.nl.